

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2019 թվականին մարզի գյուղացիական, ֆերմերային տնտեսություններում ցանված ընդհանուր գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքատարածությունները նախորդ տարվա համեմատությամբ ունեն հետևյալ պատկերը.

Գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ցանքերը մարզի տնտեսություններում.

Հ/Հ	Մշակաբույսի անվանումը	Ցանքատարածություն /հա/		Աճ կամ նվազում /+/-/ /հա/
		2018թ.	2019թ.	
1	Հացահատիկ	35613	33802	-1811
	որից՝ աշնանացան ցորեն	18458	15865	-2593
	գարնանացան	17018	17821	+803
4	Կարտոֆիլ	3220	3174	-46
5	Բանջարեղեն	1450	1374	-76
6	Կերային մշակաբույսեր	11686	10901	-785
7	Տեխնիկական մշակաբույսեր	105	72	-33
Ընդամենը		52074	49323	-2751

Մարզում փաստացի իրացվել է 33.705 տ գարնանացան գարու, 5.55 տ գարնանացան ցորենի, 55.949 տ կորնգանի, 0.35 տ եգիպտացորենի, 1.329 տ առվույտի, 0.42 տ ոլոռի և 0.05 տ սիսեռի սերմացուներ:

Բերքահավաքի ամփոփ տվյալների համեմատականը 2018-2019թթ. ունի հետևյալ տեսքը.

Հ/Հ	Մշակաբույսի անվանումը	Միջին բերք /ց/		Համախառն բերք /տ/		Աճ կամ նվազում /+/-/ /տոննա/
		2018թ.	2019թ. /սպասվող/	2018թ.	2019թ. /սպասվող/	
1.	Հացահատիկ	30.8	14.3	108600	43554.5	-65045.5
2.	Կարտոֆիլ	216.2	212.6	69600	67477.6	-2122.4
3.	Բանջարեղեն	216.8	168.9	31500	23201.2	-8298.8
4.	Պտուղ	82		5100	2368.3	
5.	Կերային	-		70200	69343.7	-8563

Հակակարկտային միջոցառումներ.

2019 թվականի ընթացքում մարզի 55 բնակավայրերում կարկտահարության և ցրտահարության հետևանքով վնասվել է շուրջ 9555 հա գյուղատնտեսական նշանակության հողտարածքներ, վնասի չափը կազմել է 4,48 մլրդ դրամ:

Մարզում 2019թ. ընթացքում տեղադրվել են 10 հակակարկտային կայանքներ՝ Բագրավան – 2, Ղարիբջանյան – 3, Վահրամաբերդ – 1, Շիրակ – 1, Փոքրաշեն – 1, Մեծ Սարիար – 1, Լեռնուտ – 1: Այժմ մարզի 35 բնակավայրերում գործում է 99 հակակարկտային կայանքներ:

Գյուղատնտեսության ոլորտում իրականացվող պետական օժանդակության ծրագրեր.

1. «Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակակից տեխնոլոգիաներով մշակվող ինտենսիվ պտղատու այգիների հիմնման համար վարկային տոկոսադրույքների սուբսիդավորում» ծրագիր.
2. «Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման» ծրագիր.
3. «Հայաստանի Հանրապետությունում գյուղատնտեսական տեխնիկայի ֆինանսական վարձակալության՝ լիզինգի պետական աջակցության» ծրագիր.
4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2019-2024 թվականների «Տավարաբուծության զարգացման» ծրագիր.
5. «Փոքր և միջին «խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման պետական աջակցության» ծրագիր.

«Փոքր ու միջին ջերմատնային տնտեսությունների ներդրման պետական աջակցության» ծրագիր.

2019 թվականի ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության գյուղատնտեսության ոլորտի պետական օժանդակության ծրագրերի շրջանակներում մարզում իրականացվել են հետևյալ ծրագրերը՝

•Գյուղատնտեսության ոլորտին տրամադրվող վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման» ծրագրի շրջանակներում ՀՀ Շիրակի մարզում ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից կազմակերպվող և անցկացվող դասընթացներին մասնակցել են 1300 տնտեսավարողներ որոնցից 1275-ին հանձնվել են հավաստագրեր:

•«Փոքր և միջին «խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման պետական աջակցության» ծրագրի շրջանակներում Գյումրու սելեկցիոն կայանում, Ազատան և Արթիկ համայնքներում ընթացքում են գտնվում «խելացի» անասնաշենքի կառուցապատման աշխատանքները:

•ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարության միջամտությամբ, Ավստրիական Զարգացման Գործակալության և ՄԱԿ-ի սննդի և պարենի կազմակերպության ֆինանսավորմամբ Ազատան համայնքում հիմնվել և շահագործման է հանձնվել 12 գլուխ խեկ-ի համար պոլիէթիլենային ծածկով կառուցված «խելացի» անասնաշենքը:

Ոռոգում.

Օգտագործված ջրերի և գումարների հավաքագրումների օպերատիվ տվյալները 2018-2019թթ. (ըստ <<Շիրակ>> ԶՕԸ-ի)

Հ/Հ	Ցուցանիշները	Քանակը		Չափի միավորը
		2018թ.	2019թ.	
1	Զրառ	13878	35879.9	հազ. մ3
2	Զրտուք	5993.8	10414.8	հազ. մ3
3	Հասույթ	65931.8	114563.2	հազ. դրամ
4	Գանձում	55965.6	109752.8	հազ. դրամ
5	Գանձման տոկոս	85	98	%

Ջրամբարների լցվածությունը 19.12.2019թ. դրությամբ՝

Հ/Հ	Ջրամբարի անվանումը	Ծավալը /մլն մ3/	Լցվածությունը առ 19.12.2018թ. /մլն մ3/	Լցվածությունը առ 19.12.2019թ. /մլն մ3/	Աճ/նվազում (+/-) /մլն մ3/
1	Ախուրյան	525	89.95	181.6	+91.65
2	Արփի լիճ	105	38.1	6.7	-31.4
3	Կառնուտ	22.6	6.99	5.77	-1.22
4	Սառնադըլուր	4.8	0.30	0.37	+0.07
5	Վարդաքար	5	0.58	0.63	+0.05
6	Թավշուտ	6	0.25	0.25	0
7	Մանթաշ	8.2	2.25	2.46	+0.21

8	Ջաջուտ	0.28	0.17	0.17	+
	Ընդամենը	151.88	48.64	16.35	-32.29

Լցվածությունը 19.12.2018-19.12.2019թթ. հանրագումարը հաշվարկված է առանց Ախտորյանի ջրամբարի:

Անասնապահություն.

Գյուղատնտեսությամբ զբաղվող բոլոր տնտեսություններում և առևտրային կազմակերպություններում առկա անասունների հաշվառման արդյունքները ամփոփ տեսքով բերվում է ստորև ներկայացվող աղյուսակում /2018-2019թթ./.

	2018թ.	2019թ.	Աճ/նվազում (+/-)
Խ.Ե.կ. /հազ. գլուխ/	91 091	86 964	-4127
Որից՝ կովեր /հազ. գլուխ/	44 326	40 799	-3527
Խոզեր /հազ. գլուխ/	14 670	20 222	+5552
Ոչխարներ և այծեր /հազ. գլուխ/	71 811	71 811	0

<<Համայնքների գյուղատնտեսական ռեսուրսների կառավարման և մրցունակության>> 2-րդ ծրագրի շրջանակներում Աղվորիկ բնակավայրում ավարտվել է արոտավայրերի ջրարբիացման համակարգի, փարախի և հովվի տան կառուցապատման աշխատանքները, ծախսվել է մոտ 46 մլն դրամ և ընդգրկում է շուրջ 1000 հա արոտավայր:

ՀՀ Շիրակի մարզում անասնաբուժական հիմնական մթերքների արտադրության 2015-2016թթ. ցուցանիշները.

Անասնաբուժական մթերք	Համախառն արտադրանք 2018թ.	2019թ. /սպասվող/	Աճ/վնասում +/-
Միս /հազ. տ/	24.9	24.3	-0.6
Կաթ /հազ. տ/	110.7	100.8	-9.9
Ձուլ /մլն հատ/	45.5	45.8	+0.3